

5

Verkiezingsnummer

CHRISTELIJK-HISTORISCHE UNIE

De Christelijk-Historische Unie
op donderdag 12 maart 1959

In het politieke leven doen zich soms op de meest onverwachte momenten gebeurtenissen voor, die zéér belangrijke gevolgen kunnen hebben. Wie had nu kunnen denken, dat de vraag of de werking van enige belastingwetten met één of met twee jaar zou worden verlengd, aanleiding zou geven tot een Kabinetscrisis en daarna tot ontbinding van de Tweede Kamer!

Wie de gebeurtenissen rondom 11 december heeft gevolgd — (dank zij de radio hebben velen de beraadslagingen in de Kamer van die dag kunnen volgen) — zal zijn schouders ophalen en zich afvragen, of deze verlenging met één of met twee jaar nu zo belangrijk is, dat daarvoor de vijf socialistische Ministers hun ontslag aan H.M. de Koningin moesten vragen. En even verder doordenkend, zal men de vraag stellen, of hier soms iets anders achter schuilt.

Nu, dat lag er duimendik bovenop: op 3 december verdedigde de Minister-President, Dr. Drees, in de Eerste Kamer de Rijksbegroting; hij wees erop, dat een beleid gevoerd was, dat ons Volk niet heeft belet een energie te ontplooiën, die een regelmatige gang en gelukkig ook vooruitgang weer mogelijk had gemaakt; en hij besloot met te zeggen, dat het in het belang van het land zou zijn, indien het Kabinet zijn arbeid verder zou kunnen voortzetten.

Acht dagen later — op 11 december — gaat het Kabinet heen, d.w.z. vragen de 5 socialistische Ministers ontslag en stellen, als gevolg daarvan, de andere 9 Ministers (5 K.V.P., 2 A.R., 2 C.H.) hun portefeuilles ter beschikking van de Koningin.

Een partijbesluit werd uitgevoerd!

Gedurende 1½ jaar geen verantwoordelijkheid meer dragen, en dan oppositionele propaganda voeren met het oog op de verkiezingen van 1960. Dat kunstje hadden de socialistische partijbestuurders geleerd van de liberalen, wier negatieve oppositie in de afgelopen jaren hen bij de Raads- en Statenverkiezingen van 1958 geen windeieren had gelegd!

Uit staatkundig oogpunt, uit een oogpunt van Volksbelang, is dit toch wel een uiterst afkeurenswaardige manoeuvre geweest: hier wordt partijbelang gesteld boven landsbelang! Niet scherp genoeg kan daartegen worden geoponeerd.

Het nieuw opgetreden interim-Kabinet kwam tot de conclusie, dat de verscherpte politieke tegenstellingen het onmogelijk maakten een

oplossing te vinden, welke een voortzetting van de arbeid van het in 1956 gevormde Kabinet zouden inhouden en dat ook de vorming van een nieuw Kabinet voor het resterende deel van de normale parlementaire periode onder deze omstandigheden niet mogelijk bleek.

Dus . . . . Kamerontbinding!

Een ernstig besluit! Het ontbindingsrecht van de Kroon, sinds 1848 in onze Grondwet neergelegd, wordt thans sindsdien voor de zesde maal toegepast. Maar het kon niet anders. En zo staan we onverwachts voor een Kamerverkiezing. De Socialisten kunnen nu niet 1½ jaar, maar slechts 2 maanden propaganda voeren, vandaar de grote ontstemming van hun Fractie-leider, Mr. Burger, over dit Regeeringsbesluit. Zij voeren thans propaganda, maar op een zodanige wijze, dat het onbegrijpelijk is, dat z.g. „doorgebroken” P. v. d. A.-mensen deze propaganda voor hun verant-

woording kunnen nemen.

Wij, Christelijk-Historischen, gaan als Christelijke Centruumpartij onze eigen weg. Men kent ons beginsel; men kent ons program, zoals het in dit blad nog nader wordt toegelicht. Natuurlijk hebben wij oog voor allerlei vragen van praktisch-politieke aard, die veler belangen raken en zullen wij daarvoor strijden. Maar vóórop staat ons beginsel, als uitgangspunt van ons denken en handelen op staatkundig terrein: de erkenning van Gods souvereiniteit over heel ons leven, ons persoonlijk leven, maar ook ons maatschappelijk en staatkundig leven. De gebeurtenissen rondom 11 december 1958 hebben velen de ogen geopend! Mogen ook die velen op 12 maart 1959 aan het Christelijk-Historisch beginsel hun vertrouwen schenken.

H. W. TILANUS

★ ★ ★

Natuurlijk kan het anders!

De gebeurtenissen rondom 11 december 1958 hebben velen de ogen geopend. Waarvoor?

Voor het feit dat eenzijdige partijpolitiek ons land onnodig in grote moeilijkheden brengt. In een kerngezond land als Nederland wordt dat gelukkig door de meerderheid der bevolking ingezien. Natuurlijk laten wij ons daarom op 12 maart a.s. niet onbetuigd en roepen een halt toe aan allen die partijbelang stellen boven landsbelang. Hoe? Door onze stem te geven aan de C.-H.U. Omdat de C.-H.U. vanaf de oprichting metterdaad getoond heeft: dat het anders kan.

Neem daarom een ernstig besluit: Stem C.-H.U.

Dordrecht

Ds. A. OLIEMANS

VOLKS-BELANG IS

VRIEND VAN DE C.-H.U.

Dr H. W. Tilanus
's-Gravenhage
fractievoorzitter-
onderwijspecialist

Mr H. K. J. Beerink
Rijswijk Z.H.
voorzitter C.-H.U.

F. H. van de
Wetering
Amsterdam
financieel deskundige

C. J. van Mastrigt
Zeist
tweede voorzitter
C.N.V.

EEN WOORD TOT DE **ONTEVREDEN** KIEZERS

[r bestaat bij duizenden kiezers in ons land — laat ik het maar eerlijk zeggen — een gevoel van ontevredenheid, ja zelfs van wrevel, over de politieke gebeurtenissen van de laatste jaren.

Heel veel werknemers, en vooral de laagstbezoldigden, zijn ontevreden over hun loon of salaris, de gepensioneerden klagen — en m.i. terecht — over de korting op hun pensioen, de moeilijkheden in de agrarische wereld zijn overbekend en onze middenstand klaagt over een steeds toenemende overheidsbemoeiing met als gevolg hoge belastingen.

Tot deze ontevredenen zou ik willen zeggen: ik heb volledig begrip voor Uw klachten en ik wil U graag toezeggen, dat de Christelijk-Historische Tweede Kamerfractie daarmee zeer ernstig zal rekening houden.

De Christelijk-Historische Unie is in de eerste plaats een beginselpartij, maar daarnaast wil zij ook een open oog hebben voor de zakelijke problemen, die in ons land aan de orde zijn.

Enige maanden geleden is verschenen een gloednieuw agrarisch rapport, samengesteld door de agrarische commissie van de Christelijk-Historische Unie, dat op een speciaal agrarisch congres in Zwolle is toegelicht.

Daarnaast heeft de middenstandscommissie uit onze Unie een middenstandsrapport samengesteld, waarin de grote maatschappelijke betekenis

van de middenstand wordt uiteengezet en waarin, met afwijzing van de liberale en socialistische beginselen, de taak van de overheid wordt uiteengezet.

Aan een nieuw sociaal-economisch rapport wordt de laatste hand gelegd.

De Christelijk-Historisch Unie wil dus op zakelijk terrein haar woordje meespreken.

Zij belooft haar best te zullen doen. Zij kan onmogelijk beloven — dat kan geen enkele politieke groepering — dat alle problemen inderdaad zullen worden opgelost.

Ja, zult U misschien zeggen, alles goed en wel, maar de V.V.D. spreekt mij toch ook wel aan en ik meen, dat mijn belangen daar minstens even veilig zijn.

Twee opmerkingen wil ik dan nog maken.

In de eerste plaats meen ik, dat U niet de minste garantie heeft, dat de V.V.D. datgene zal doen, wat U graag zou willen. De V.V.D. is tot dusverre oppositiepartij geweest en wij moeten maar afwachten, of zij regeringspartij zal worden en wat zij dan zal doen.

In de tweede plaats zou ik willen zeggen, dat het in de politiek gaat om belangen, maar nog veel meer om beginselen. En wanneer ik dan moet kiezen tussen het socialistische, het liberale en het Christelijk-Historische beginsel, wijs ik het socialistische beginsel af, omdat het te veel overheidsbemoeiing inhoudt; ik ver-

Wanneer men geregeld de courant leest dan vallen in de laatste weken twee dingen op.

Allereerst constateert men dat de meeste politieke heren, sprekende in kiesverenigingen en op centrale partijvergaderingen zich met hun gedachten al bevinden in de periode na de verkiezingen. Men vormt al ministeries op zeer onderscheiden basis, men wijst bepaalde combinaties af, men verdeelt reeds de ministerzetels.

Het heeft weinig zin zich thans in zulke speculaties te begeven. Men moet geen beslissingen nemen op een tijdstip, dat de uitslag der verkiezingen nog niet bekend is.

Een tweede ding dat opvalt. De meest pakkende uitspraken, de meest frappante uitlatingen houden in... het afwijzen van het standpunt van andere groeperingen. — Dat is ons te negatief.

Wij hebben de plicht ons in het zicht der verkiezingen, bewust positief in te stellen. En bij ons gaan naar de stembus ons deel bij te dragen aan de toepassing van het christelijk-historisch program van beginselen. Een program, dat — uitgaande van de gedachte, dat een partij nooit doel in zich zelf kan zijn, maar wel een middel tot politieke activiteit — centraal stelt, dat het christendom, verwerpend menselijke uitgangspunten, richtend werkt op al ons doen en laten.

De weg van het christendom is de erige die toekomstmogelijkheid biedt.

Die weg hebben we positief te volgen. Ook waar het gaat om de Staat der Nederlanden. Want het gaat dan om land en volk.

werp het liberale beginsel, dat te veel overlaat aan het vrije spel der maatschappelijke krachten en ik kies het Christelijk-Historische beginsel, omdat dit, in tegenstelling tot het socialistische of liberale, geen neutraliteit van de Overheid aanvaardt, maar Gods souvereiniteit ook in het staatkundig leven wil geëerbiedigd zien.

Daarom blijf ik, ook al heb ik zelf ook momenten van ontevredenheid, Christelijk-Historisch stemmen!

BEERNINK

C. F. van der Peijl
Kloetinge
onze man voor het
Deltaplan

Dr I. N. Th.
Diepenhorst
Epe
voorzitter Savornin
Lohmanstichting

Dr J. J. R. Schmal
Voorburg
Straatsburg-Europa

J. de Ruiter
Alphen a. d. Rijn
agrarisch deskundige

H. M. Gerbrandij
Nijland
lid Gedeputeerde
Staten Friesland

J. T. Mellema
Nieuw Scheemda
landbouwer-Statenlid

Jkvr. Mr C. W. I.
Wittewaall
van Stoetwegen
's-Gravenhage
juridisch specialiste

Drs D. F.
van der Mei
Rijswijk Z.H.
onze
jongeren-candidaat

H. Kikkert
Zeist
sociaal deskundige

M. R. H.
Calmeyer
's-Gravenhage
militair specialist

PARTIJ BELANG IS VIJAND VAN HET VOLK

rekenen, dat deze dingen tot stand zijn gekomen in een periode, dat een hunner mocht optreden als minister van sociale zaken. Evengoed als het ons verheugt, dat leden van Chr. politieke partijen met veel strijd als minister een begin hebben mogen maken met onze sociale wetgeving. Als C.H.U. zijn we er ook een beetje trots op, dat wij ook hebben mogen medewerken aan de maatregelen, welke na de oorlog moesten worden genomen. Nu laat ik buiten beschouwing of de socialisten dit ook kunnen zijn voor hetgeen er reeds eerder is tot stand gekomen op het gebied van de sociale wetgeving.

Laten we toch echt eens de moeite nemen om na te denken. Dan komt men al spoedig tot de conclusie dat onze goede sociale wetgeving geen product van na de oorlog is. Na 1945 is er de noodzakelijke uitbreiding aan gegeven. En terecht. De C.H.U. had daar reeds lang op aangedrongen. We hebben dan ook gaarne aan die uitbreiding medegewerkt. Het is niet overeenkomstig de feiten, indien men stelt, dat er, eerst na de tweede wereldoorlog, begonnen is met een sociaal beleid.

De C.H.U. heeft steeds een verantwoord sociaal beleid voorgestaan. Dat is inderdaad iets anders dan een socialistische politiek. Elkeen kan dat weten. De geschiedenis is er om het aan te tonen. Het is onjuist om het te doen voorkomen, alsof sociaal en socialistisch hetzelfde is. Hiermede suggereert men ten onrechte, dat sociale politiek een monopolie is van de P. v. d. A. Wij willen een Chr. sociale politiek, maar niet alleen voor een bepaalde groep van ons volk. Het gaat bij ons om het gehele volk. Het gaat om het welzijn van enkeling en volk.

Wanneer we straks onze stem moeten uitbrengen, laat ons dan eerst eens goed nadenken welke beslissing we moeten nemen.

Bezint eer ge begint.

VAN MASTRIGT

Bezint EER GE BEGINT

Er gaat geen dag voorbij of een mens moet de een of andere beslissing nemen. Deze beslissingen zijn niet alle even belangrijk. Daarin kunnen we ons echter gemakkelijk vergissen. De belangrijkheid van een beslissing blijkt dikwijls eerst later. Het is derhalve goed, dat we niet zo maar onze beslissingen nemen. Beraad en bezinning vooraf is beslist vereist.

Op 12 maart a.s. moeten we allen een bepaalde keuze doen. Deze vrijheid, om zelf onze vertegenwoordigers te mogen kiezen, brengt een grote verantwoordelijkheid mee. Een dergelijke keuze kan en mag men niet zo maar doen. Sleur en gewoonte kunnen beslist verkeerd zijn. Indien het goed is gaat men zich nu reeds bezinnen op de keuze. Eenvoudig is dat niet. Er is zoveel rumoer en geschreeuw om ons heen.

Ik kan me dan ook levendig voorstellen, dat er een aantal dingen zijn waar men mee zit. Er zijn nu eenmaal gebeurtenissen in eigen leven en in ons volksleven, die men moeilijk kan vergeten.

Zij zijn bij ons blijven hangen. Het is niet eens nodig, dat we ze zelf hebben meegemaakt. Vooral verhalen van ouderen over een bepaalde tijd kunnen ons treffen. Onze beslissingen, ook onze politieke keuze wordt er door beïnvloed.

Neem nu b.v. eens de dertiger jaren. Een ellendige crisistijd, met veel werkloosheid. Daarover wordt nog altijd gepraat. De oorlogsjaren schijnen

vergeten te zijn. Nu is het waar, dat de socialisten in ons land tijdens verkiezingen niets onbeproefd laten om de kiezers weer aan die tijd te herinneren. Ik vind het een vrij negatieve vorm van propaganda.

Niemand zal toch willen ontkennen, dat het in velerlei opzicht en niet het minst in geestelijk-zedelijke zin een vreselijke tijd was. Ik meen het recht te hebben er over te mogen meespreken. Voor ons die achter de feiten staan is het ook niet zo moeilijk om te erkennen, dat er door regering, werkgevers- en werknemersorganisaties fouten zijn gemaakt. Laten we ons echter geen illusies maken over de beoordeling van onze tijd door hen, die na ons komen. In sommige kringen schijnt dat nu al begonnen te zijn.

De P.v.d.A. heeft er blijkbaar behoefte aan om tegen de donkere achtergrond van de dertiger jaren haar lichtende daden van na de oorlog te plaatsen. Ze komen dan wat beter uit. Daarbij beperkt ze zich meestal tot het sociale terrein. Daarbij doet ze het dan voorkomen, dat alle goede dingen door het socialisme tot stand zijn gebracht. Ook een oude vorm van propaganda. Nu kan ik me moeilijk voorstellen, dat de bewuste en nadenkende kiezer dit allemaal als zoete koek slikt.

Inderdaad is er ook na de tweede wereldoorlog het een en ander gedaan op sociaal terrein. Men mag het zich als P. v. d. A. gerust tot een eer

Mr G. Ph.
Helders
's-Gravenhage
Minister van Zaken
Overzee

Mr J. W. van
Gelder
Nieuwer-Amstel
secretaris C.-H.U.

W. Veldsink
Ommen
directeur
landbouwschool

Drs J. W.
van Hulst
Amsterdam
Eerste Kamerlid-
onderwijsdeskundige

Mej. Mr
E. A. Haars
Breukelen
advocate-Statelid

Dr J. W.
Beerekamp
Hoogeveen
Nederlands
Hervormd predikant

VERKIEZINGSMANIFEST 1959

Het gaat in het staatkundig leven stellig niet alleen om principiële vraagstukken, maar wèl is voor vele staatkundige problemen de geestelijke achtergrond van de allergrootste betekenis.

De praktijk heeft ons ook nu weer geleerd, dat de eenheid van ons volk niet wordt bevorderd door de geestelijke achtergrond van vele vraagstukken ter zijde te laten, dan wel door die alleen als voor de enkeling in de binnenkamer van belang te beschouwen.

De Christelijk-Historische Unie stelt voorop, dat de Overheid Gods dienaar is en roept Overheid en volk op zich in het politieke leven naar Gods woord te richten.

Daarmede zijn niet de politieke beslissingen in de gegeven situaties zonder meer bepaald, doch is wèl de richting aangegeven.

Verleden en heden leren, dat wie niet aanstonds deze richting kiest en daarin probeert voort te gaan, spoedig afdwaalt. Hij kan daarbij terecht komen of in de richting van de staatsalmacht of in de richting van de ongebonden vrijheid van de mens. De ware christelijke vrijheid, welke niet los is te zien van roeping en verantwoordelijkheid, kan daarbij maar al te gemakkelijk uit het oog worden verloren.

De Christelijk-Historische Unie is ook daarom ervan overtuigd, dat slechts in de richting, die in haar beginselprogram is aangegeven, de ware vrijheid en de eenheid van ons volk kunnen worden gevonden.

Voortgaande in die richting wenst de Christelijk-Historische Unie onder meer:

- a. een Regering, die haar roeping verstaat en niet geleid wordt door politieke groeperingen;
- b. een Overheid, die luistert naar het getuigenis van de Christelijke Kerk;
- c. een bestuur van ons land, gericht op een rechtvaardige verdeling van de nationale welvaart, waarbij bijzondere aandacht wordt geschonken aan alle groepen van ons volk, die het moeilijk hebben;
- d. een politiek, welke enerzijds rekent met de eigen verantwoordelijkheid en de roeping van de mens, maar anderzijds aan het menselijk eigenbelang, waar nodig, beperkingen aanlegt;
- e. uitbreiding van de zgn. staatsvrije sfeer, dat is het terrein, waarop de burger zich kan bewegen zonder met de overheid in aanraking te komen.

Voor de naaste toekomst acht de Christelijk-Historische Unie een aantal punten van groot belang, waarvan enige hierna worden aangegeven:

WONINGNOOD

Nodig is de uitvoering van een woningbouwprogramma, dat rekening houdt met de behoeften van het ogenblik en dat voldoende mogelijkheden biedt voor heel de bevolking, voor elke beurs en voor gezinnen van elke omvang. Daarbij dienen particuliere bouwondernemers en woningbouwverenigingen in ruime mate te worden ingeschakeld.

Het huurvraagstuk kan niet los worden gezien van het loonvraagstuk.

Voorts blijft krachtige bevordering van de krot-opruiming noodzakelijk.

WERKGELEGENHEID

In de komende periode zal bijzondere aandacht moeten worden besteed aan de ontwikkeling van de werkgelegenheid — mede door krachtige bevordering van de industrialisatie — speciaal in die gebieden, waar structurele moeilijkheden zich voordoen.

LANDBOUW, TUINBOUW, VEETEELT EN VISSERIJ

De agrarische politiek behoort gericht te blijven op het bevorderen en waar nodig verschaffen van een redelijke bestaansmogelijkheid aan allen, in het agrarisch bedrijf werkzaam. Met zwevende garanties kan daarbij niet worden volstaan.

Ten einde te voorkomen, dat het platteland in zijn geheel verder achterop geraakt, dient onder meer de uitvoering van cultuurtechnische werken krachtig te worden bevorderd.

Bijzondere aandacht worde ook geschonken aan de belangen van de Nederlandse vissersrij.

Mogelijkheid dient te worden geboden het belastbaar inkomen te berekenen over meer dan één jaar, in het bijzonder voor midden- en klein bedrijf.

DELTAPLAN

Snelle en vastberaden uitvoering van het Deltaplan dient te worden bevorderd. De door de uitvoering van dit plan gedupeerden zullen op behoorlijke wijze schadeloos moeten worden gesteld.

HULP AAN DE JEUGD

Door middel van een verantwoord subsidiebeleid dient zoveel mogelijk steun te worden verleend aan de jeugdbeweging, de sport, de jeugdzorg en het werk onder de niet georganiseerde jeugd.

DE CHRISTELIJK-HISTORISCHE UNIE

in het diep besef, dat juist zij in haar beginsel en in haar streven tot uitdrukking brengt, wat — bewust of onbewust — bij een belangrijk deel van ons volk leeft, vraagt U nauwgezette overweging, voor Ge Uw stem uitbrengt en vertrouwt, dat die overweging U en vele duizenden jongeren en ouderen met U ertoe zal brengen in het belang van heel het volk hun stem uit te brengen op

**LIJST 5 VAN DE CHRISTELIJK-HISTORISCHE UNIE
DR H. W. TILANUS**